

מיכאל לוינ - איננו

נולד 5.4.1912 — נפטר 13.11.2003
י"ח בחשוון תשס"ד

בן 91 היה ... 9 + 1 = בן אדם 10

היום אנו נפרדים ממך - מיכאל.

מיכאל נולד בברלין 1912 למשפחה עשירה.

בשקט ובצניעות אופייניים – חצה כמעט את כל המאה ה-20.

אמו ואחותו נספו באושוויץ.

הוריו עסקו ברוקחות.

בן 12, בשנת 1924 עלה עם אביו לארץ ישראל. וכך הוא מספר:

"מצאתי את עצמי בב"ס בת"א, שם לא למדתי הרבה, במקום זה הלכתי לים",

והוא ממשיך ומספר: "הכל היה מעניין אותי.

לא אהבתי את הנוף, הכל היה צהוב – אין ירק".

בארץ הפסיד האב את כל כספו ולכן שוב חזרו לגרמניה.

על כך מספר מיכאל: "גם את זה קיבלתי פשוט כעובדה – לא היו לי בעיות,

תמיד שמרתי על הומור".

בהיותו בן 20, לאחר שעבד בעבודות שונות, הלך בשנת 1933, להכשרה

חקלאית בחוות נויאנדרוף.

במהירות נודע בחריצותו, התמסרותו ומעשיותו – ולכן נשלח ע"י התנועה

הציונית לנהל הכשרה ביוגוסלביה, במשך כשנה.

על העלייה ארצה: בשנת 1937 מספר מיכאל – שוב, אופייני לו:

"הוצע לו לעלות בתנאי שאתחתן ואתגרש בארץ (נישואים פיקטיביים) אני לא

הסכמתי, כי פחדתי שלא אתפטר כל-כך בקלות מהבחורה. העדפתי להשאר

עוד חצי שנה ולעלות בתור רווק-חופשי".

"כשהגעתי לחיפה הייתי יום אחד בבית-עולים ומיד ברחתי לגניגר, כשהגעתי לשם חשבתי שאני בגן-עדן, הכל סביב היה ירוק, חקלאות פורחת".

את מיכאל לא ענינה כל-כך האידיאולוגיה - הוא נשבה בקסמה של האדמה ועבודת-האדמה. בגניגר הדריך גדעון פיליפס ז"ל, חברת-נוער. הזמין את מיכאל למעין, בה מצא את מקומו- הטבעי, וכאן החליט לחיות. הוא היה הפלח הראשון וקנה את זוג-הפרידות הראשון, יצר מזרונים והיה כוורן.

נפגש עם יעל לראשונה בגניגר, ואח"כ שוב במעין, נישאו ב-1941. 62 שנה היו נישואים.

נולדו להם: נורית ב-1943, גדי ב-1947, תמר ב-1951.

עשרות שנים עבד מיכאל בתיקון-כלים, פירק, הרכיב, תיקן בידע,

מסירות, חריצות וצניעות.

(בסוגריים נואמר: אם הרגיזו אותו יותר מדי - הוא בהחלט גם יכול היה לצאת מהכלים - אך מיד אח"כ לחזור ולהמשיך בתיקונים).

לאחר שעבר מספר ניתוחים והתבגר עבד פרק זמן ב"הצבי", משם עבר למחסן-הכללי שם תיקן, כדרכו: תנורים, מטריות, מטאטים, טוריות, משחקי-ילדים - וכל זאת מתוך תודעת-שרות ורצון-טוב ו"עם הפנים לחבר".

מדבריו של מיכאל:

על היחסים עם הערבים בסביבה:

הקשר לאדמה הוא קשר האמיתי לארץ, בזה אני מבין את הערבים, שהם כל-כך דבקים לאדמות שלהם - היו לי כבר אז דעות-שונות בנושא זה בניגוד לרוב החברים. כבר אז חשבתי, כמו "שלום עכשיו" היום.

התחלות במעין:

מספר מיכאל: "אני זוכר איך יצאתי עם מרדכי ויינר לזרוע את השדה הראשון. זרענו כמובן בידד, בכבארה.

על הנישואים עם יעל: "לא רציתי להתחתן עם רב. עבורי להכנס לחדר משפחה הייתה התחייבות יותר חזקה, מאשר כל נייר רשמי מהרב. ביום החתונה, מספרת יעל, חיכינו לו עד שיחזור מהעבודה. הכנתי לו זוג מכנסי חקי. והלכנו לחופה ביחד עם עוד זוג חברים. בערב היתה מסיבה גדולה, ולקראת 4.00 בבוקר הוא שוב יצא לעבוד בשדות ...

על העבודה בתיקון כלים:
כאן טיפלתי בכל הציוד, מחרמש עד קומביין. הפסקתי לעבוד כשהגיעו הכלים עם פיקוד אוטומאטי.

הרהורים - התייחסות לארץ - לקיבוץ:

י"אני תמיד הייתי קצת אאוט סיידר ואידיבידואליסט. אז מה אני עושה כל השנים בקיבוץ? כפי שאמרתי, דרך המקצוע שלי, החקלאות. שנית: דרך הקשר לטבע. אני יכולתי ללכת שעות, לטייל לבד או עם יעל. הרבה פעמים נסעתי לים בטרקטור, שחיתי עד אי היונים ובחזרה לנחשולים, כמובן עם סנפירים. ההרפתקנות והמשיכה לים זוהי ירושה - אני איש טבע אמיתי.

מפליא עד כמה מגוון היה האיש ובכמה שטחים עסק. בריאות, בטיחות, כיבוי-אש, אחזקה, נוי, גידול-דבורים, ייצור מזרונים, צילום. מיכאל לא היה מהדברנים הגדולים - הוא ידע לעשות. מיכאל היה אדם ישר, אוטודידקט, יפה וחזק, בעל-ראייה מיוחדת משלו וחיות-פנימית שקטה משלו -

הוא אהב עבודה, אדמה, לתקן, ילדים, משפחה, לצלם, מוסיקה, נוף, לטייל, לשחות, סיפור טעון בנשמתו, שקט, ים, פעולה, להיות לבד, ואת המקום הזה - מעין.

על שכמותו אמר המשורר:

יהי חלקי עמכם, ענוי עולם, אלמי נפש
 ריקמי חייהם בסתר צנועי הגות ועלילה.
 חולמים נעלמים, ממעטי דברים ומרבי תפארת
 גנוזה חמדת רוחכם בתוכם, כפנינה בקרקע ימים
 וסגולותיכם, כגרגרי יער, בחביון צללים תפרינה
 לבבכם – היכל קודש, ושפתיכם – שעריו הסגורים
 שועים – ולא הוגה לכם. נגידי רוח – ובל ידעתם.
 אט אט, כמו על ראשי אצבעות, תעברו בנתיבות חיים,
 ולבכם ער, אוזנכם קשובה, ועינכם משוטטת תמיד.

ח.נ. ביאליק

מיכאל – נפש חופשייה,

בגוף חסון

ידי-זהב,

מבט נכון

וכל אלו מתוך ענווה

ואהבה – לבני אדם, לאדמה, בשקט ובצנעה

יהי זכרך ברוך

רון קוגלמן

דברים ליד הקבר

מעין-צבי 14.11.2003